

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Vitas Parallelas Graecè & Latinè

Plutarchus

Francofurti, 1620

Widmungsbrief

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1340)

Nobiliss. Ampliss. Magnificis
Ddnn.

CONSULIBVS AC
SENATORIBVS INCLYTÆ
REIP. FRANCOFVRTENSIS

AD MOENVM SAL. ET

Felic. Publ.

*L*A profecto est, magna Urbis magni Senatores, multa requiruntur in iis qui vel regni, vel reipubl. administrationi digne presunt. Sed nec minima desiderant adminicula horum Administri. Præter alia multa, opus habent imprimis, & Pietate & Doctrina; sine qua alarum quasi biga, non est adipisci difficilem admodum inuentu Prudentiam. Frustra enim egregii quid expectemus ab impietate, ab inscitia. At ubi religioni serio litatur, at ubi liberalium artium studiis industrie incumbitur; ibi paci suppetit, voluptas, quies, securitas; ibi bello superest consilium, providentia, neruus. Vnde etiam factum, ut toto fere Orbe, omnes qui vel summa vel inferiori dignitati sese præstiterè publice privatimq; commendabiles, maxima sua parte delectati fuerint scriptis sacris, scriptis profanis: ea voluerè, ea meditari assidue: horum auspicio ductuq; regna resq; publica in toga rite constituta sunt, legitime aucta, sane sarteq; conseruata; nec minus per ipsa, bella pie suscepta sunt, cordate gesta, iuste deposita.

Eaq; propter maximam meruere laudem Reges Principesq;, qui Bibliothecis suis non vna diuinarum humanarumq; rerum monumenta, studiose quasuerunt, studiosius custodierunt, studiosissime petentibus commodarunt. Sed nec defraudanda est honore suo Typographia; qua recenti artificio, vnius Libri exemplar illico mille aliis multiplicauit; hacq; adeo fœtura reddidit immortale omne genus Scriptorum, Græcos, Hebræos, Latinos, alios. Verum ut nullum est bonum, cui non aliquid admisceatur mali; sic omnino deplorandum est sensim ac sine sensu ita degenerasse artis istius eximia Genium; ut si cui forte tantum superesset otii à re sua, patienterq; ei liberet sedere ad bilancem, pensusq; libraret hinc calcographia commoda, inde incommoda; hereret proculdubio anceps quam partem iure merito pronunciare posset addictiorem: adeo in ipsam plane quadrat Homericum illud

Pharmaca multa tenet bona, verum immixta malignis.

Inuectæ est superiori quidem sæculo, sed hoc nostro mirum in modum excreuit, impudens admodum, qui diuis de quacunq; re & scribendi & imprimendi licentia. ea non modo plenis

Epistola

velis, sed & admissis remis, ita cursu volucris omnia peruagatur, omnia occupat, omnia incestat; ut nemo non, cui adhuc aliqua superat oris probitas, animi modestia, cogitationū verecundia, ardentissimis optet votis, Reges, rerumq; dominos, tandem tandem, si non maiestatis suae, at auctoritatis saltem freno, coerceant diffusam intemperantemque istam scribendi libidinem, intra rectae rationis legitimum gyrum. Tanto quidem magis, quia & hoc quoq; inter cuius huius scauitates non est postremum, quod sine ulla discretionē, sine ulla examine, sine ulla ratione, absurdissima isthac Neotericorum blateramenta, hoc est incocta, frigida, sordida, illiberalia, dissoluta, spurca, obscena, flagitiosa, nefaria, & in quibus nulla sani coloris odorisue umbra; ament tamen & suspiciant, imo exosculentur atque amplectantur, pra honorabilibus illis vetustiorum etatum monumentis: lampyridem videlicet pro sole, vrticam pro amaraco, vitrum pro smaragdo, venenum deniq; pro remedio. Hinc, proh pudor! hodie passim non despiciuntur, sed despuuntur, relegati ad tineas ac blattas, optimi quique & maximi meliorum temporum Scriptores; tanquam iam nullius momenti, tanquam pra senio decedendi de ponte: utique cum ineptum sit, uti aiunt, atq; absurdum, repertis frugibus impleri glande.

Et hac quidem opinionis vanitas, non continet se modo intra vnius alteriusue professionis terminos, sed diluuii vniuersalis modo, omnes inundauit artes, omnes permafecit disciplinas liberaliores, etiam ipsammet Theologiam. Quotus enim quisq;, non de plebe promiscua, quique dicis causa huic facultati nomen dare senuit; sed quotus quisq; est e sacris literarum siue candidatis, siue Antistitibus, qui in ingenti ineptissimorum voluminum farragine, etiam admiserit, nedum legerit, primitiua Ecclesiae propugnatores? qui vnā alteramve paginam excusserit Patrum Graecorum Latinorumve? Si examinentur, non integra modo ciuitates, sed & prouincia, veremur ut multae ne vnum quidem, pauca vix vnum alterumve producere possent.

At contra omnium occupat pulpita, in manibus, in sinibus maximorum, medioximorum, infimorum, aspicere est mataeologicas istas recentium hominum ineptias: quae comparatae cum Antiquioribus mere aureis ac gemmeis, non modo aut ferreae sunt, aut lutae, nulla intercurrente scintilla stricturaeue veleruditionis, vel pietatis, sed ita praeterea inficiuntur aruginoso Linoris Eridosq; succo; ut quod in hunc vsq; diem respublica Christiana parricidalibus in semetipsam armetur dextris, potissimum feralibus Typographorum istorum classicisne antympanis imputandum videatur.

Eadem plane etiam ratio est Auctorum, e quibus haurienda ea quae publicis priuatisq; negotiis debita est Prudentia.

Sane Philosophi, Poetae, Oratores, Historici, Medici, Politici, Grammatici multi, multi, intra vnā adhuc perstant editionem, at omnium vbique pra la quotannis occupant teruntque vanissima Nouatorum deliramenta, sub persona tamen honesta, qualem induebant latrones Aegyptii, quibus nomen Philetis, ideo homines obuios exopinato amplectentes ut paulo post strangularent. Interim longe lateq; fulgent talium hodie-natorum opera, deaurata titulis mire speciosis; similia videlicet pyxidibus Agyrtarum, in inscriptione quide praferentibus varia morborum remedia, plena vero intus succis fatuis, euandis, nulliusq; vsus. Vnde nulla existunt nundina, quin nouus aliquis exoriatur Nugo, qui cacatis suis chartis praesigat nomen, aut Enchiridii, aut Epitomes, aut Elenchorum, aut Compendii, aut Quintaessentia, aut Promptuati, aut Florum, aut Gemmarum, aut Rosarii, aut Lilieti, aut Thesauri, aut deniq; Gazophylacii. in summa, mundus totus agit histrioniam.

Quam rem, cum auus noster Andreas VVechehus, pro ea qua erat erga humaniores literas animi teneritudine, serio doleret ac quereretur; in alia omnia descendit: pra laque sua vacare voluit generi hominum Heroico; vitam dando, vel prorogando, nunc Phi-

lōsophiā magistris, nunc veritatis professoribus, nunc disciplinarum meliorum consensibus, qui seculi sui breuitate, ante mille amplius annos, animorum monumentis, ac claris virtutis mentis extendere ac perpetuare: qui scilicet etiamnum hodie homines redderent religiosiores, vel probiores, vel utrumq;. Eandem quoq; animi iudicij, rectitudinem, praeceptis insecuti sunt vestigiis heredes eius generiq;, Ioannes Aubrius, & Claudius Marinus neq; id solum: sed & socerum suum multis postea antecesserunt millibus, nihil fere relictum apud Latinos, apud Græcos, quin maximo piorum doctorumq; ingeniorum applausu exhiberent Europa theatro publico; neglecto prorsus omni respectu quaestus sui lucri uendicistici; pluris arbitrati utilitatem mundi cultioris, huiusque adeo urbis famam gloriamque.

Horum heredum cum simus, minime profecto degenerauimus de natura maiorum aut moribus, sed statim ab ipsorum obitu non pauca Latine, plura Græce, ultro peruenimus, a nullis hactenus fere visa, ab uniuersis uero desiderata. quos nostros conati vos quoq; animaduertistis, Viri Nobilissimi, Amplissimiq;, fecistisq; quod decebat uerosam maiorum uestrum prosapiam, quibus nihil fuit antiquius, nihil iucundius, nihil amare, augere, illustrare Patria sua pomaria; hancq; nostram uoluntatem digna oculo sereno, admissis nobis iterum, quasi postliminio, intra mœnia uestra, adscitisq; in ciuium numero, tutela uestra ac clientela honorifica, & nos, & nostra omnia lubentes uolentesq; applicastis.

Quo ipso certe non unus stimulus, non una fax nobis addi uisa est, pertinaciter peragendi in incepto stadio per solennes Virtutis atque Honoris aras ad metam Perennitatis. Iamque adeo ecce PLVTARCHVM, auctorem uere eximium, producimus modo ex officina nostra, non solum in ueste sua, id est Achaica, sed & in toga Quiritium, quo longius latiusq; prodesse possit generi humano, à quo in hunc diem communi calculo insignitur, communis omnium pedagogus ac rector; utpote eruditionis cuiuscunq; compendium, prudentiæ inexhaustus condus promus, antiquitatis deniq; Græca atq; Latine securissimum sacrariū. Hunc talem, exigua gratitudinis, solidaq; obseruantia obsidem admittite quaesumus, Viri Sumates, animis æquis, ea sane benignitate, addetur nobis calcear ad excitandam ex utriusq; lingua manubius memorabilem aram, qua quot die irriganda nouo, ex Mnemosynes uiridariis nato expressoq; libamine, etiam sera testabitur Posteritati, non contulisse uos beneficia in familiam ingratam. Quod ipsum tanto speramus procliuius, quod ordinis uestri uniuersi ac singuli, ita semper oderint atque execrentur receptam iam passim fanaticorum hominum proteruiam, conuitius potius proscindentium aliorum benedicta quam ut etiam refellant; ut ne uulla quidem ratione patiamini apud uos excudi Libellos accedentes aliqua sui parte ad carmen malum, ad conuitia liberis honestisq; indigna. Imo infinita quoq; reiicitis Ludimagistrorum cruda affectationis pedagogica collectanea, quibus moliantur excutere pueritiæ manibus auctores uere authenticos, & iam mille annis & amplius, digne perambulantes orbem literatiorem. Quanto enim felicius instituti estis ad omnem uirtutem politicam, tanto fertis indignius sanctissimarum disciplinarum ordinem turbari, & omiſſis utilibus ac necessariis, iuuentutem labi rapiq; ad affanias ad apinas Abecedariorum puerorum uel an senum. Quo in proposito dum perseueratis modestiam etiam stabilitis in scholis urbis uestra, certisq; adstringitis legibus moribusq; collegia Typographorum, Correctorum, Compositorum, Impressorum; ita quidem ut antecedatis facile urbes Europa melioris uniuersas, disciplina.

Hinc etiam accidit, ut quamuis non modo superi huius Mundi partes, sed & alterius, pedibus nostris oppositi, urbi uestra, ueluti communis Orbis officina ex omni terra, ex omni insula, ex omni mari, sufficiant bis quot annis quidquid uel anni tempora uel industria humana, aut opere maturant, aut pretio concinnant: quamquam, inquit, omniū

Epistola Dedicatoria.

gentium nationumq; opes ac commeatus publico primum recipitis hospitio. & deinde expedita transfusione per alias statim disseminatis terras montes ac maria. nescimus tamen an non magis adhuc augeatur ac frequentetur semestrium illarum Panegyrum dignitas, ac gloria, tot excellentium Librorum aduectione ex Germania, Italia, Gallia, Belgia, Britannia, Polonia, Hispania, aliisque oris. Plane, esse Francofurtum ad Mœnum, commune totius quasi Sapientia armamentarium, esse artium scientiarumq; diuinarum humanarumq; gazophylacium, esse semper patens illustrium ingeniorum Prytaneum, esse denique perennitatis ne an Æternitatis illustre capitolium, nemo ibit inficias, qui modo tantillum pedem promouit ex ultimo Ignorantia ac Barbaria barathro.

Restat tantum, ut felicitas isthac esse possit perpetua. quod sicut animitus optamus ac vouemus à Deo optimo maximo; ita & ab eodem suppliciter petimus, Viri Nobiliss. Viri Summi, uti ita Spiritu suo Sancto, per Saluatorem nostrum Iesum Christum, omnia vestra dicta, facta, cogitata dirigat regatque in hac circumstantium bellorum propinqua flamma, ut minima maximaq; cedant ad maiestatis sue gloriam, Ecclesie incrementum, Imperii ornamentum, vestraque reipublica salutem. In urbe vestra 3. Non. April. 1610 cxx.

Nobil. & Magn.
Vestrae

Deuotissimi Ciues
& subditi

DANIEL & DAVID AVBRII
&
CLEMENS SCHLEICH.